

Oriol Amat CATEDRÀTIC D'ECONOMIA FINANCERA I COMPTABILITAT DE LA UNIVERSITAT POMPEU FABRA

«Les empreses andorranes podrien aprofitar la liquiditat dels seus bancs»

PROFESSIÓ >> ECONOMIA I FINANCES
 ÀMBIT >> UNIVERSITARI
 VICEPRESIDENT >> DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMPTABILITAT I GESTIÓ
 AUTOR >> DE DIVERSOS LLIBRES
 LA DARRERA PUBLICACIÓ >> 'EUFORIA I PÀNICO, APRENDIENDO DE LAS BURBUJAS Y OTRAS CRISIS'
 DAVANT LA CRISI >> APROFITAR L'ESTALVI

MARC RODRIGUEZ*
 ESCALDES-ENGORDANY

Oriol Amat és llicenciat en Administració d'Empreses amb un màster per Esade i llicenciat en Ciències Econòmiques per la UAB, on també va fer el seu doctorat. Actualment, és catedràtic al Departament d'Economia a la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Amb aquest currículum, les seves perspectives sobre el futur de l'economia no poden ser gens menyspreables.

—¿Què intenta inculcar a les seves conferències?

—Tractem de contestar a tres preguntes. La primera és què està passant en aquests moments, en els quals es tracta d'intentar entendre la crisi que s'està vivint. En segon lloc, intentar fer previsions de què pot passar i quant pot durar la recessió econòmica, la crisi immobiliària i la borsària i previsions de futur. Finalment, i de forma més extensa, què podem fer els particulars i empreses, identificant oportunitats d'inversió.

—¿Quina és la situació d'Andorra en aquest context?

—En el moment en què hi ha recessió a Espanya i França, és evident que tant espanyols com francesos reduiran el consum que fan a Andorra. Per tant, li afecta clarament. Mirant les xifres que presentava fa uns dies la Cambra de Comerç, ja es veu això, amb el descens de vendes i la por.

—¿Caldrà més temps per recuperar-se de la crisi aquí al Principat?

—Jo crec que serà semblant, quan comenci a recuperar-se Espanya i França, també ho farà Andorra. Aquí no hi ha problema de liquiditat, un punt fort. ¿Com es podria aprofitar? Segons tinc entès, les empreses andorranes no estan tenint les restriccions de crèdit que tenen les franceses i espanyoles. A Espanya els bancs ja han tallat l'aixeta, però aquí no està succeint tant. Així, les empreses andorranes podrien aprofitar la liquiditat dels seus bancs.

—Calen projectes seriosos...

—Exacte. La banca andorrana sempre ha sigut una mica més conservadora del que ha sigut la banca a escala internacional. L'espanyola no està malament tampoc, però l'andorrana sempre ha tingut fa-

► Il·lustrador ► Oriol Amat, durant la conferència que va oferir el dijous passat al Crèdit Centre.

ma de ser molt conservadora i prudent, i ara se'n beneficia.

—¿Què pot fer la gent que queda a l'atur en la construcció?

—En primer lloc, esperar que es recuperi el sector de la construcció, que jo crec que d'aquí a dos anys aproximadament es podrà recuperar. De fet, en un any i mig haurà tocat fons, i aquí començarà de nou la pujada. D'aquí a aleshores, és possible que hagin de treballar en altres sectors, com ara el turisme o el comerç, en el cas d'Andorra. A més, aquesta temporada sembla que serà forta per al turisme andorrà.

—Al seu llibre parla d'eufòria i pànic com a elements presents a totes les crisis. ¿Què domina ara?

—Ara, el pànic. Tothom està aterrat. L'eufòria és el que passa abans d'una bombolla, però un cop punxa, passa tot el contrari. L'eufòria era el que hi havia al sector immobiliari abans del 2006. L'eufòria fa que la gent faci inversions sense tenir en compte el preu real que té l'immoble. Aleshores la gent compra pensant que sempre seguirà pujant, sense saber la rendibilitat del preu. Un cop punxa la bombolla, comença el pànic, la gent fa que els preus baixin més del que és raonable. Això passa amb la

UN AVANTATGE

«Les empreses andorranes no estan tenint les restriccions de crèdit que tenen les franceses i espanyoles»

LA PREVISIÓ DEL RISC

«La banca andorrana sempre ha sigut una mica més conservadora del que ha sigut la banca a escala internacional»

LA VIRTUT DE GUARDAR

«Les persones que no tinguin estalvis han de fer un plantejament de vida que els permeti tenir una mica de calaix»

borsa, que ja ha baixat tot el que havia de baixar. De fet, ha baixat massa. Les empreses no van el 50% pitjor, però en canvi la borsa sí que ha baixat el 50%. Per tant, en aquests moments el que hi ha és pànic. Però és aquest pànic el que permet veure oportunitats, ara hi ha moltes coses que estan molt barates.

—¿Per exemple?

—Miri, les empreses. Les accions a borsa estan molt barates en general. És un bon moment per comprar. Per altra banda, és un bon moment per comprar empreses. Al 2006 pagaven el triple que es paga ara.

—¿I la gent que no podem comprar empreses o que no té estalvis?

—Les persones que no tinguin estalvis han de fer un plantejament de vida que els permeti tenir una mica de calaix. Això vol dir veure quin és el nivell d'ingressos i, si és possible, intentar estalviar entre el 15 i el 20%. Evidentment, una persona que cobri 600 euros al mes no pot estalviar. Aquests sous, que solen coincidir amb persones joves, fan que la prioritat en aquests moments sigui la formació per al futur, treballant bé, amb feines que suposin aprenentatge i, en la mesura del possible, intentar aconseguir l'estalvi.

—¿Què podem canviar per no tornar a caure en una crisi?

—És important que les persones siguin molt prudents en temes econòmics, financers i d'inversió. Això vol dir anar en compte amb l'endeutament i, quan es compra un habitatge, per exemple, intentar tenir un calaix d'estalvi que permeti una entrada del 20 o el 30%. I aleshores l'habitatge que compri li ha de suposar uns pagaments mensuals que no ha de ser més del 30 o 40% del que guanyi. Tots voldríem, evidentment, una casa més maca. Però a l'hora de fer una hipoteca, no pot superar aquest percentatge.

—¿I què fem si, finalment, amb aconseguim fer caixa?

—Quan es comencen a tenir estalvis, són positives les inversions a llarg termini, combinant una petita part en estalvis en dipòsits bancaris; una altra part intentant fer una inversió de tipus immobiliari; i si algú guanya poc, pot comprar una plaça de pàrquing. I després, és bo invertir una altra part dels diners de forma financera pensant en el llarg termini comprant accions, empreses, però amb la idea de tenir-les molts anys. ≡

*societat@andorra.elperiodico.com